

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1875/2021
01.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Зоран Радојевић, адвокат из ..., против тужене Предшколске установе „ББ“, ..., чији је пуномоћник Ирена Станојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2084/21 од 20.05.2021. године, у седници одржаној 01.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2084/21 од 20.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2289/20 од 24.02.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је поништено као незаконито решење тужене број .../... од 11.08.2015. године, којим је утврђено да престаје потреба за радом тужиле и решење Управног одбора тужене број .../... од 02.09.2015. године, којим је као неоснован одбијен приговор тужиле. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 142.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2084/21 од 20.05.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена је пресуда потврђена у ставу првом изреке, а преиначена је одлука о трошковима поступка, тако што је тужена обавезана да тужилци на име трошкова поступка исплати износ од 116.250,00 динара, а преко овог досуђеног до траженог износа од 142.500,00 динара одбијен је захтев тужиле за трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 383. став 3. истог закона, на коју ревизија указује. Другостепени суд је одлучио о жалби тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана. Наводи ревизије у вези са чињеницама не уживају значај, имајући у виду да је чланом 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене била у радном односу од 28.01.1988. године на неодређено време, на пословима ..., а по Уговору о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности број .../... од 30.09.2009. године, на ... пословима, са којих јој је незаконито престао радни однос решењем тужене број .../... од 26.11.2009. године. Наведено решење је поништено у претходно окончаном спору и туженој наложено да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада почев од 27.11.2009. године. Како тужена није поступила по одлуци суда и вратила тужиљу на рад, то је учињено по решењу Основног суда у Нишу И 793/15 од 02.04.2015. године у поступку принудног извршења. Тужила је враћена на рад, решењем тужене од 16.07.2015. године о спровођењу пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1211/14 од 16.12.2014. године, којим је тужила позвана да се на рад јави 23.07.2015. године, а када се јавила на рад, тужена јој је уручила решење о коришћењу годишњег одмора од 24.07.2015. године до 28.08.2015. године, у ком је наведено да је у обавези да се на посао јави 31.08.2015. године, а није наведено радно место на које се распоређује. У поступку враћања на рад тужена није распоредила тужиљу на одређене послове. У периоду док је тужила користила годишњи одмор, код тужене је спроведен поступак утврђивања вишка запослених, уз извршено рангирање троје запослених по критеријумима предвиђеним Правилником о раду, и то запосленог ВВ који је обављао послове ... (као једини извршилац), тужиле АА и ГГ (обе враћене на рад). Претходно, Планом рационализације броја запослених у Општини ... било је предвиђено да се до краја јуна 2015. године смањи број запослених за два извршиоца, а изменом наведеног плана од 02.02.2015. године одређено да се рационализација спроведе у Предшколској установи "ББ", на општим, правним, финансијским, административним и сличним пословима, због враћања на рад два запослена по основу правноснажних пресуда.

Поступак утврђивања вишка запослених је спроведен тако што је директор тужене донео одлуку о покретању поступка утврђивања вишка запослених за два ... 07.07.2015. године, формирана је трочлана Комисија за утврђивање предлога листе запослених за чијим је радом престала потреба, која је овим запосленима предвиђеним да буду бодовани, упутила анкетни лист 24.07.2015. године да доставе сву документацију за бодовање до 05.08.2015. године, с тим да ће у случају недостављања података бити рангирани на основу доступних и расположивих података у установи. Бодовање је извршено на основу критеријума предвиђених Правилником о раду тужене од 12.09.2014. године, а то су : рад остварен у радном односу у установама

образовања, образовање, резултати рада код последњег послодавца, имовно стање, здравствено стање и број деце. Тужилја је по критеријуму резултати рада бодована са нула бодова. Запослени ВВ је избодован са укупно 43 бода, тужилја са 39 бодова и ГГ са 32 бода. Комисија је 05.08.2015. године сачинила прелеминарну ранг листу запослених за чијим радом је престала потреба, која је објављена на огласној табли тужене, са роком за изјављивање приговора од 5 дана од дана објављивања, све за време док се тужилја налазила на годишњем одмору и није била у могућности да изјави приговор. У даљем Комисија је 10.08.2015. године сачинила коначну ранг листу и предлог листе запослених за чијим радом је престала потреба, и то тужилји и запосленој ГГ јер имају најмањи број бодова. Решењем директора тужене број .../... од 11.08.2015. године утврђен је престанак потребе за радом тужилје као Школској управи у Нишу достављено је обавештење директора од 11.08.2015. године о постојању вишка два Приговор тужилје на решење од 11.08.2015. године је одбијен решењем Управног одбора тужене број .../... од 02.09.2015. године. На основу ових решења, директор тужене је донео решење о престанку радног односа тужилје као ... број .../... од 23.09.2015. године, које је предмет друге парнице.

Код овако утврђеног чињеничног стања, пресудама нижестепених судова поништена су као незаконита оспорена решења директора тужене од 11.08.2015. године којим се утврђује да је за радом тужилје престала потреба и Управног одбора тужене од 02.09.2015. године којим је приговор тужилје одбијен. Првостепени суд је закључио да је тужени незаконито поступао јер је био у обавези да тужилју врати на рад и да је распореди, али је није распоредио на одређено радно место, није правилно утврдио статус тужилје, да ли је остала нераспоређена и да ли остварује право на преузимање стављањем на листу запослених за које се врши преузимање, коју тужени до 15.08.2015. године није сачинио, што указује да није поступио у складу са чланом 131. Закона о основама система образовања и васпитања. По налажењу тог суда, обзиром да тужени није тужилју распоредио на одређено радно место, није јасно како је утврдио да је престала и на ком радном месту престала потреба за радом тужилје. Тужени по налогу суда није доставио документацију на основу које је сачинио ранг листу и бодовање, нити је то навео у решењу о престанку потребе за радом тужилје. Другостепени суд је побијану пресуду засновао на разлозима да је оспорено решење о утврђењу да је за радом тужилје престала потреба, незаконито јер не задовољава захтев садржине у смислу члана 193. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14) пошто не садржи јасан приказ чињеничног основа за примену прописа. Нема основа ни закључку да је поступљено у складу чланом 131. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 72/09...53/13), којим је прописано да запослени који је у установи у радном односу на неодређено време, а остао је нераспоређен или има статус запосленог са непуним радним временом, остварује право на преузимање стављањем на листу запослених за које се врши преузимање (став 1). Лице из става 1. овог члана утврђује се до 15. августа за сваку наредну школску годину, у оквиру школске управе по јединицама локалне самоуправе, а на основу пријава установа о запосленима који имају право на преузимање. Право на преузимање остварује се споразумом, уз сагласност запосленог (став 2). Решење је незаконито и због тога што из његовог образложења не произилази да је засновано на правилно извршеном бодовању, применом критеријума из Правилнику о раду, тим пре што критеријум - резултати рада код последњег послодавца, није могао бити примењен у односу на тужилју, код чињенице да јој је радни однос престао 27.11.2009. године, да

од тада није ни могла имати резултате рада пошто је по враћању на рад код тужене одмах упућена на коришћење годишњег одмора, а такође и са разлога што тужили није омогућено учешће у поступку бодовања, јер јој није достављена прелиминарна ранг листа на коју је имала право изјављивања приговора. Скуп наведених пропуста тужене, по налажењу другостепеног суда, оспорено решење од 11.08.2015. године чини незаконитим, а његова незаконитост за собом повлачи и незаконитост решења од 02.09.2015. године, због чега су оба решења правилно поништена као незаконита.

Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужене није основана у оспоравању правилности примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Ревизија није основана у примедбама на оцену правног значаја чињенице да тужили није омогућено да се користи правом на улагање приговора на прелиминарну ранг листу, у року и по праву наведеним у исправи од 10.08.2015. године (предлог листе запослених за чијим радом је престала потреба), достављеној управо од стране тужене. Реч је о једном у низу пропуста тужене у односу на тужилу, према којој је незаконито спроведен поступак утврђивања вишка запослених који је резултирао доношењем решења чија је незаконитост утврђена у овој правној ствари.

Правилно су нижестепени судови закључили да су побијана решења незаконита, пре свега зато што тужена није имала основа да тужилу третира као административног радника у спровођењу поступка за утврђивање вишка запослених, тужила није ни могла бити бодована са административним радницима, јер на те послове није ни била распоређена, нити их је обављала када је на рад враћена. Тужила је раније обављала административно-финансијске послове код тужене, али јој је решењем од 26.11.2009. године незаконито престао радни однос и након поништаја тог решења и враћања тужиле на рад по основу правноснажне пресуде, тужена није тужилу распоредила на одређене послове, нити је решењем утврдила да је тужила нераспоредила. Ревизијом се такође неосновано истиче да је поступак проглашења технолошког вишка вођен у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, којим та материја није регулисана, већ је уређена Законом о раду као општим прописом. Решење директора тужене од 11.08. 2015. године је поништено као незаконито, поред осталог и зато што не садржи довољно конкретизоване разлоге у смислу члана 193. став 1. Закона о раду и на основу правилне оцене о незаконито спроведеном поступку утврђења вишка запослених, с обзиром у односу на тужилу није могао бити спроведено бодовање као да је административни радник и примењен критеријум резултати рада, после вишегодишњег периода у којем је била ван радног односа због незаконите одлуке тужене и наведене послове није радила. На другачију оцену утицаја не могу имати наводи изнети у ревизији да је тужена критеријум резултати рада у односу на тужилу ценила пре престанка радног односа 27.11.2009. године у складу са подацима из персоналног досијеа, што се у поступку по ревизији не може истичати, насупрот изричите забране прописане у члану 407. став 2. ЗПП. Врховни касациони суд је размотрио и остале наводе ревизије тужене и нашао да су без значаја. Имајући у виду да је другостепени суд за одлуку дао јасне и довољне разлоге, које у свему прихвата и овај суд, ревизија је одбијена као неоснована.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је о трошковима одлучено правилном применом члана 153. став 1. и 154. ЗПП.

Захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен је као неоснован захтев, јер одговор на ревизију не представља нужне и потребне трошкове за вођење парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом члана 414. став 1. и члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић